VGM-BEPALINGEN

INHOUDSOPGAVE

1 Algemeen 3
2 Toepassingsgebied 3
3 Normen en voorschriften 3
4 Preventie en bescherming 4
5 Veiligheid en welzijn op het werk 5
6 Toegang 5
7 Risicoanalyses 6
7.1 Gevaren 6
7.1.1 Chemische agentia 6
7.1.2 Fysische gevaren 6
7.2 Taak risico analyse (TRA) 7
7.3 Laatste minuut risico analyse (LMRA) 7
7.4 Hef en hijswerkzaamheden 7
8 Veiligheidsrichtlijnen 8
8.1 Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) 8
8.2 Collectieve beschermingsmiddelen (CBM) 8
8.3 Werkvergunningen 9
8.4 Taal 9
8.5 Verkeersregels 10
8.6 Onveilige situaties 10
8.7 Orde en netheid 10
8.8 Kleurcode leidingen 11
8.9 Drugs 11
9 Milieu 11
9.1 Leefmilieu 11
9.2 Milieumaatregelen 12
10 Incidenten 14
10.1 Meldingsplicht 14
10.2 Nood- en rampenplan 14
10.3 Ongeval - EHBO 15

10.4 Brand 15
11 Werken tijdens de stilstand 16
11.1 Personeel 16
11.2 Dagelijks overleg moment 16
11.3 Extra persoonlijke beschermingsmiddellen 16

1 ALGEMEEN

Vooraf wenst de Opdrachtgever te benadrukken dat veiligheid bij ISVAG zeer hoog in het vaandel gedragen wordt. Het eerste aandachtspunt van de Opdrachtnemer dient derhalve steeds de veiligheid te zijn.

Bij onduidelijkheden of twijfels over deze informatie, gevaarlijke situaties, uit te voeren taken,… gelieve altijd de hiërarchische lijn of de Preventieadviseur van ISVAG te raadplegen.

In voorbereiding van specifieke Opdrachten zullen nog specifieke richtlijnen en praktische afspraken toegelicht worden.

Er zal door de Opdrachtnemer direct actie tot oplossing worden ondernomen indien opmerkingen over veiligheid, gezondheid en milieu naar de Opdrachtnemer worden gemaakt.

2 TOEPASSINGSGEBIED

De bepalingen van onderhavig opdrachtdocument zijn van toepassing op alle werken die worden uitgevoerd op de site van ISVAG, gelegen te Boomsesteenweg 1000 – 2610 Wilrijk.

3 NORMEN EN VOORSCHRIFTEN

Bij niet-naleving van de veiligheidsvoorschriften kan de Opdrachtgever de bevoegde inspectie inlichten. Inbreuken op de veiligheidseisen zullen zo snel mogelijk door de Opdrachtnemer verholpen moeten worden, zonder dat hiervoor schadevergoedingen en/of termijnverlengingen gevraagd kunnen worden.

Minimaal zijn volgende normen strikt na te leven:

Norm	**Beschrijving**
Richtlijn 2009/104/EG	Arbeidsmiddelen Richtlijn + onderliggende EN-normen
ARAB	Algemeen Reglement Arbeidsbescherming
Codex welzijn op het werk	Codex over het welzijn op het werk
2006/42/EG	Machinerichtlijn, inclusief bijlagen + onderliggende normen
AREI	Algemene Reglement op de Elektrische Installaties
VLAREM II	Vlaamse milieu wetgeving

Producten waarop een CE certificering van toepassing is dienen steeds te worden geleverd met een CE certificaat en Nederlandstalige handleiding. Bij machines dient er een IIA certificaat worden afgeleverd, enkel na voorafgaand overleg kan hiervan worden afgeweken.

Alle documentatie die door de uitvoerder wordt aangeleverd in het kader van de uitvoering van de Opdracht dient te worden opgesteld en aangeleverd in het Nederlands.

Alle documenten die nodig of nuttig zijn voor de exploitatie, het onderhoud of de herstelling van het voorwerp van de Opdracht, dienen in het Nederlands te worden opgesteld en aangeleverd.

Bepaalde technische documenten kunnen in het Engels afgeleverd worden mits voorafgaande schriftelijke goedkeuring daartoe door de Opdrachtgever.

4 PREVENTIE EN BESCHERMING

De Opdrachtnemer houdt rekening met de bepalingen beschreven in dit opdrachtdocument en zal alle middelen inzetten voor het treffen en onderhouden van de gepaste preventiemiddelen en -maatregelen om de werken veilig uit te voeren (zie o.a. *REF. hst. "Veiligheid en welzijn op het werk"*).

De Opdrachtnemer zal alle nodige middelen inzetten om de werkzone te beveiligen en zal tevens de nodige signalisatie voorzien en deze tijdens de ganse duur van de werken in stand houden. De Opdrachtnemer zal zich steeds dienen te houden aan de opgestelde veiligheidsmaatregelen.

De Opdrachtnemer zal alle nodige middelen voorzien om de werken uit te voeren (bijvoorbeeld: persoonlijke beschermingsmiddelen, hijsmateriaal, ….).

De Opdrachtnemer is verplicht vóór en tijdens de uitvoering van de Opdracht, de nodige informatie omtrent de aan de werken verbonden risico's aan de Opdrachtgever te verstrekken. De Opdrachtnemer stelt een op maat gemaakt veiligheids- en gezondheidsplan op met een bijbehorend risicoanalyses op van de uit te voeren werken. Deze veiligheidsinformatie dient met te bezorgen vóór de start van de werken.

De contactgegevens van de Preventieadviseur die voor de Opdrachtnemer de werken zal opvolgen, worden op voorhand overhandigd. De Preventieadviseur van de Opdrachtnemer zal samen en na overleg met de Preventieadviseur van de Opdrachtgever per week een veiligheidsrondgang uitvoeren over de gehele site en voor alle werken (in geval de werken minimaal 1 week duren).

Er dient rekening gehouden met het feit dat de werken zullen worden uitgevoerd op een operationele site, waarbij één of 2 ovenlijnen in dienst zijn tijdens de werken (i.f.v. onderhoudsstilstanden).

Om schadelijke interacties te vermijden, is voorafgaand overleg tussen de verschillende partijen bijgevolg van essentieel belang. Tijdens de Stilstand organiseert de Opdrachtgever een dagelijks overlegmoment.

De Opdrachtnemer dient zich te houden aan de veiligheidsvoorschriften die gelden op de site waar dagdagelijkse operationele activiteiten in uitvoering zijn. Hij zal zich daaromtrent dienen te richten tot de verantwoordelijke van deze activiteiten zodat er de nodige afspraken worden gemaakt. De veiligheidsregels van de Opdrachtgever dienen bijgevolg door alle partijen gevolgd. Indien men deze niet kent, dient men zich te bevragen.

De Opdrachtnemer zal geen werken starten op plaatsen waar specifieke maatregelen van toepassing zijn, zonder dat men deze kent.

De uitvoerder en zijn werknemers zijn VCA gecertificeerd.

De uitvoerder stelt enkel medewerkers onder contract te werk. De legale documenten moeten kunnen worden voorgelegd aan ISVAG of overheidsinstanties voor alle personeelsleden (DIMONA registratie, ID-kaarten, limosa, A1..).

Voor de start van de werken wordt er een lijst met uitvoerend personeel en de coördinaten van de preventiedienst en arbeidsgeneeskundige dienst doorgestuurd naar ISVAG.

5 VEILIGHEID EN WELZIJN OP HET WERK

De Opdrachtgever hecht uiterst veel belang aan de door de Opdrachtnemer getroffen veiligheidsmaatregelen. De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de veiligheid van de hem toevertrouwde werken en moet daartoe alle noodzakelijke maatregelen nemen. De Opdrachtnemer verbindt er zich toe volgende voorschriften op alle activiteiten en infrastructuur na te leven:

- de vigerende wetten en reglementen inzake milieu, veiligheid en hygiëne;
- de aanvullende voorwaarden inzake veiligheid en hygiëne, niet noodzakelijk bij de vigerende wetgeving en reglementering opgelegd maar onontbeerlijk om het objectief te bereiken vooropgesteld door het dynamisch risicobeheersingssysteem bedoeld in artikel I.2-2 van de Codex over het welzijn op het werk;
- de aanvullende eisen inzake veiligheid en hygiëne opgelegd door de Opdrachtgever.

Voor werken die tijdens een Stilstand van één of beide ovenlijnen plaatsvinden, organiseert de Opdrachtgever een kick-off meeting waarbij de Opdrachtnemer verplicht dient aanwezig te zijn. De Opdrachtnemer verklaart alle toegelichte maatregelen en bepalingen steeds te zullen naleven.

De Opdrachtnemer legt zijn onderaannemer(s) dezelfde voorwaarden op. De onderaannemer moet steeds op voorhand en schriftelijk aan de Opdrachtgever worden gemeld.

6 TOEGANG

Er is een individuele aan- en afmeldingsplicht op de ISVAG site. Ingang op de site enkel mogelijk via tourniquet en slagbomen door het scannen van een qr code. Deze qr wordt digitaal afgeleverd na het volgen van een veiligheidsopleiding op onsite.isvag.be.

De Opdrachtgever heeft het recht om personeelsleden van de Opdrachtnemer de toegang tot de site te ontzeggen. Dit wanneer er onregelmatigheden worden vastgesteld zoals onaanvaardbaar gedrag, niet naleven van de site regels, onveilig werken of incompetentie tonen voor het werk.

Elke persoon die de toegang wordt ontzegd zal zo snel mogelijk door een gekwalificeerd persoon worden vervangen door de Opdrachtnemer.

Elke persoon die de toegang werd ontzegd zal pas terug toegang verleend krijgen indien de Opdrachtgever dit schriftelijk heeft gemeld aan de Opdrachtnemer en na akkoord van de Opdrachtgever.

7 RISICOANALYSES

7.1 GEVAREN

Om risicoanalyses mogelijk te maken voor de Opdrachtnemer worden hieronder de voornaamste gevaren eigen aan de installaties van ISVAG opgesomd.

7.1.1 CHEMISCHE AGENTIA

Locatie	**Agentia**							**Opmerkingen**
Ovenzaal	Assen					X		
	NH3	X	X	X	X			
	CO		X			X	X	Bij opmerken rook in ovengebouw, gebouw onmiddellijk verlaten
	“water” asex	X						
Asbunker	Assen					X		
	“water” asbunker	X						
Halfnatte wassing	Residu	X	X	X	X			
	NH3	X	X	X	X			
	Ca(OH)2	X						
Natte wassing	Zuur water	X						
	HCl	X		x				
	NaOH	X						

Indien extra informatie gewenst kan dit worden opgevraagd bij de preventiedienst van ISVAG.

7.1.2 FYSISCHE GEVAREN

7.1.2.1 OMGEVINGSTEMPERATUUR

Op de hoogste verdiepen in de ovenzaal en halfnatte wassing zijn verhoogde temperaturen te verwachten (WBGT (wet bulb globe temperature) > 26°C). Een meettoestel is beschikbaar zodat de gepaste maatregelen kunnen genomen worden door de Opdrachtnemer.

Verdere info rond thermische omgevingsfactoren is terug te vinden op:
https://werk.belgie.be/nl/publicaties/thermische-omgevingsfactoren?back_to_theme=3339

7.1.2.2 ROTERENDE ONDERDELEN

Op de site zijn er veel toestellen met roterende onderdelen waar men door kan worden gegrepen. De uitvoerders zullen zich er steeds van vergewissen dat de toestellen zijn afgeschakeld alvorens deze te openen.

7.2 TAAK RISICO ANALYSE (TRA)

Voor de werken moet er op initiatief van de Opdrachtnemer een taak risicoanalyse worden uitgevoerd. Deze risicoanalyse moet tijdig worden doorgestuurd naar de preventiedienst van ISVAG.

7.3 LAATSTE MINUUT RISICO ANALYSE (LMRA)

Vóór aanvang van de werken dient er een LMRA te gebeuren. Deze LMRA gebeurt in samenspraak met de Opdrachtgever. Het uitvoeren van de LMRA is evenwel een gedeelde verantwoordelijkheid van de Opdrachtgever (ISVAG medewerker die de werken heeft ingepland) en de Opdrachtnemer, waardoor de Opdrachtnemer zijn werken niet mag aanvatten vooraleer de LMRA is uitgevoerd. Indien de Opdrachtgever nalaat het initiatief hiertoe te nemen, dan is het aan de Opdrachtnemer om de Opdrachtgever hierop attent te maken en zelf het initiatief te nemen voor de LMRA. De eerste LMRA bij opstart van de werken moet steeds gebeuren in aanwezigheid van de Opdrachtgever en Opdrachtnemer. De LMRA voor de start van latere shifts, worden uitgevoerd door de Opdrachtnemer zonder dat de Opdrachtgever hierin betrokken moet worden. De Opdrachtnemer kan op elk moment controle uitvoeren op het correct uitvoeren van de LMRA.

7.4 HEF EN HIJSWERKZAAMHEDEN

Alle nodige keuringsverslagen moeten op de werf aanwezig zijn en worden voorgelegd indien gevraagd. Verplicht bij hef-en hijswerkzaamheden:

- Afbakenen gevaren zone;
- 2 personen: 1 bedient hijskraan en maakt hijsgereedschappen en last aan de kraanhaak vast, persoon 2 waakt erover dat niemand in de gevarenzone komt, maakt hijsgereedschappen en last aan de kraanhaak vast en geeft aanwijzingen aan persoon1.

De Opdrachtnemer zal, voor de installatie of montage van zwaar materieel, voldoende tijd voorzien voor de studie van hijsmethodes en plannen. De Opdrachtnemer zal hefprocedures (TRA) ter goedkeuring aan de Opdrachtgever voorleggen ten laatste 2 weken voor de aanvang van de werkzaamheden.

Voor alle bijzondere hef-en hijswerkzaamheden moet een hef-en hijsplan worden voorgelegd. De positionering van de kranen zal in samenspraak het ISVAG worden bepaald in functie van andere geplande onderhoudswerkzaamheden.

8 VEILIGHEIDSRICHTLIJNEN

8.1 PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN (PBM)

Hieronder een overzicht van de steeds verplichte PBM. Extra verplicht PBM worden vermeld op de werkvergunning of zullen specifiek vermeld worden.

Locatie			*	A1,B1,C1,F1			
Algemeen	X	X	X				
Afvalbunker	X	X	X				X
Ovenzaal	X	X	X	X	X		
Halfnatte wassing	X	X	X	X		X	
Natte wassing	X	X	X				
In oven en halfnatte wassing	X	X	X	X		X	X
In e-filter	X	X	X			X	X

* dit impliceert ook lange mouwen

ook bij vuurvergunning op andere locaties, niet vuurbestendige beschermingskledij (bv. Tyvek) mag over de vuurbestendige kledij worden gedragen om te beschermen tegen andere risico's (stof, chemische agentia, …).

Alle persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden voorzien door de Opdrachtnemer.

De personeelsleden van de aannemer moeten herkenbaar zijn: dit impliceert dat het bedrijfslogo en de naam leesbaar aangebracht moet zijn op de helm en/of de veiligheidskledij.

8.2 COLLECTIEVE BESCHERMINGSMIDDELEN (CBM)

- Steigers:
  - Mogen niet zelf worden aangepast (aanpassingen aanvragen via ISVAG);
  - Belasting 150 kg/m² maximaal op 3 onder elkaar liggende vloeren (tenzij uitzondering is toegestaan);
  - Luiken in de steigers steeds sluiten;
  - Planken dienen steeds gebord te worden.
  - Enkel vrijgegeven steigers mogen betreden worden, controle wordt uitgevoerd door de stellingbouwer
- Afbakenen risicozones: afbakenen met lint en tag voorzien met volgende gegevens: waarom, wanneer, wie.
- Industriële hygiëne toepassen (niet eten of drinken op de werkplaats, handen wassen voor eten of drinken,…)

- Hef- en huiswerkzaamheden:
    - Afbakenen van de gevaren zone;
    - Persoon 1 bedient hijskraan en maakt hijsgereedschappen en last aan de kraanhaak vast;
    - Persoon 2 waakt erover dat niemand in de gevarenzone komt, maakt hijsgereedschappen en last aan de kraanhaak vast en geeft aanwijzingen aan persoon 1.

8.3 WERKVERGUNNINGEN

- Vergunningplicht voor alle werkzaamheden;
- Uitgereikt door controlekamer;
- Verplicht op te volgen veiligheidsvoorschriften en veiligstellingen zijn vermeld op vergunning;
- Extra PBM, gebruik persoonlijke luchtmonitors wordt vermeld op vergunning;
- LMRA checklijst wordt bijgevoegd bij de vergunning;
- Vergunning is beperkt in de tijd 1 shift of max. 12uur;
- Vuurvergunning : welomschreven taak met bijzonder brandrisico, adequate blusmiddelen moeten voorzien worden door de uitvoerder;
- Betredingsvergunning: zie hiervoor procedure besloten ruimte ISVAG.

Alle uitvoerders moeten zich registreren in de controlekamer (uitgezonderd bij de stilstand, zie paragraaf 11. Werken tijdens de stilstand).

Bij werkzaamheden in nabijheid van andere werkzaamheden melden aan de controlekamer.

Een controle ter plaatse van de werkvergunning, LMRA, keuringsattesten, opleidingsattesten is mogelijk.

8.4 TAAL

Om de veiligheid en de kwaliteit van de werken te garanderen moeten de personen, die op de ISVAG-locatie aanwezig zijn en die verantwoordelijke functies uitoefenen, het Nederlands in voldoende mate machtig zijn (mondeling kunnen communiceren en kunnen begrijpend lezen in het Nederlands).

Onder verantwoordelijke functies worden verstaan de personen aangesteld door de Opdrachtnemer belast met de coördinatie- en of opvolging van de werken en de personen aangesteld door de Opdrachtnemer die belast zijn met de aansturing van de overige medewerkers/aangestelden/werkkrachten/onderaannemers van de Opdrachtnemer.

In dit verband wordt in het bijzonder benadrukt dat deze personen met verantwoordelijke functies aangesteld door de Opdrachtnemer er te allen tijde voor moeten zorgen dat al de volgende elementen die door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer worden meegedeeld in het Nederlands op gepaste wijze kenbaar en duidelijk gemaakt worden aan de overige medewerkers/aangestelden/werkkrachten/onderaannemers van de Opdrachtnemer:

- De VGM-bepalingen gevoegd bij onderhavige opdrachtdocumenten, evenals alle overige veiligheidsinstructies mondeling of schriftelijk gegeven door de Opdrachtgever of diens aangestelden;
- Alle informatie m.b.t. de werkvergunning;
- Alle informatie m.b.t. de TRA en de LMRA;
- Alle relevante informatie meegedeeld tijdens vergaderingen met de Opdrachtgever;
- Alle informatie m.b.t. incidenten;
- …

Het is dus de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer en van de Opdrachtnemer ALLEEN dat diens medewerkers/aangestelden/werkkrachten/onderaannemers op een voor hen begrijpelijke manier (in voor hen begrijpelijke taal) in kennis worden gesteld van al de bovenstaande elementen.

Bovenstaande opsomming is niet-limitatief ook voor alle andere informatie die noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden door de medewerkers/aangestelden/werkkrachten/ onderaannemers geldt deze verplichting.

Bovendien dient er te allen tijde een Nederlandstalig aanspreekpunt te zijn voor de Opdrachtgever tijdens de uitvoering van de raamovereenkomst (voor de melding van gevaarlijke situaties, voor de melding van technische problemen, bij vragen van de Opdrachtgever, …) De contactgegevens en rol van dit aanspreekpunt bij de uitvoering van de Opdracht dienen na de sluiting van de Opdracht aan de Opdrachtgever te worden meegedeeld door de Opdrachtnemer.

Alle documentatie die door de Opdrachtnemer wordt aangeleverd in het kader van de uitvoering van de Opdracht dient te worden opgesteld en aangeleverd in het Nederlands. Bepaalde technische documenten kunnen in het Engels afgeleverd worden mits voorafgaande schriftelijke goedkeuring daartoe door de Opdrachtgever.

8.5 VERKEERSREGELS

Maximum snelheid 20km/h, voorrang voor voetgangers en fietsers op de volledige site.

Parkeren kan enkel op de daartoe voorziene parkeerplaatsen.

8.6 ONVEILIGE SITUATIES

Onveilige situaties steeds melden aan de controlekamer of preventiedienst.

8.7 ORDE EN NETHEID

- Geen materiaal laten rondslingeren;
- Gemorst product onmiddellijk verwijderen;
- Afval op de daarvoor bestemde plaatsen deponeren;
- Asbak in de rookzone gebruiken;
- Houd de sanitaire installaties proper;
- Industriële hygiëne toepassen (niet eten of drinken op de werkplaats, handen wassen voor eten of drinken, …).

8.8 KLEURCODE LEIDINGEN

	gas
	water / proceswater
	Perslucht
	Chemicaliën
	Stoom / condensaat
	brandleidingen

Indeling van stoffen in kleurgroepen: volgens de normen NBN 69 en NEN 3050 worden de stoffen die door een leiding kunnen stromen in een aantal groepen vastgelegd. Aan elke groep wordt een bepaalde identificatiekleur toegekend.

8.9 DRUGS

Er is een nultolerantie voor alcohol en drugs, controles worden uitgevoerd, positieve resultaten leiden tot weigering van de toegang. Er is een rookverbod op site m.u.v. de rookzones die zijn of worden voorzien.

9 MILIEU

9.1 LEEFMILIEU

De Opdrachtgever hecht groot belang aan de getroffen maatregelen ter bescherming van het leefmilieu.

De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu bij de hem toevertrouwde werken. Hij moet daartoe alle noodzakelijke maatregelen nemen.

De Opdrachtnemer verbindt er zich toe volgende voorschriften na te leven:

- de vigerende wetten en reglementen inzake milieu en ruimtelijke ordening, zoals onder meer het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Omgevingsvergunningsdecreet), de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Materialendecreet),…(niet limitatieve opsomming)
- de aanvullende eisen inzake milieu opgelegd door de milieucoördinator.

Het bovenstaande houdt eveneens in dat afvalvalstoffen behandeld, vervoerd en verwerkt worden conform de geldende wetgeving, zoals onder meer het Materialendecreet en haar uitvoeringsbesluiten.

Het verwerkingsattest wordt afgeleverd aan ISVAG.

De Opdrachtnemer legt zijn onderaannemers(s)/leverancier(s) dezelfde voorwaarden op.

Indien de Opdrachtnemer bij het uitvoeren van de Opdracht de verplichtingen inzake de bescherming van het leefmilieu niet of gebrekkig naleeft, zal de Opdrachtgever ambtshalve

en op kosten van de Opdrachtnemer alle nodige maatregelen, met inbegrip van preventieve en inperkende maatregelen en herstelmaatregelen, kunnen treffen.

De Opdrachtnemer dient tevens alle nodige maatregelen te nemen om een vlotte samenwerking tussen het bestuur, de milieucoördinator en de betrokken (onder en/of neven) Opdrachtnemers mogelijk te maken. Daartoe zal de Opdrachtnemer vóór de start van de werken de coördinaten van zijn milieucoördinator aan ISVAG overmaken. Deze persoon moet tevens bereikbaar zijn gedurende de werken. In het bijzonder indien noodwendigheden dit vereisen, neemt de Opdrachtnemer onverwijld alle maatregelen om een gecoördineerd optreden van alle betrokkenen, met inbegrip van het bestuur en de milieucoördinator mogelijk te maken. Eveneens verleent de Opdrachtnemer zijn onmiddellijke medewerking bij eventuele coördinatievergaderingen die op initiatief van ISVAG en/of de leidend ambtenaar worden georganiseerd.

De Opdrachtnemer zal ISVAG de nodige informatie verstrekken over de eventuele milieurisico's die eigen zijn aan zijn werken.

Wanneer de bepalingen van het ARAB, de codex over het welzijn op het werk of andere wettelijke en reglementaire bepalingen minder streng zijn dan de hierboven bedoelde wetten en reglementen inzake milieu en ruimtelijke ordening, hebben deze laatste de voorrang.

9.2 MILIEUMAATREGELEN

- Gedurende de werken houdt de Opdrachtnemer zich aan de voorschriften zoals deze bepaald zijn in VLAREM II. Het is de Opdrachtnemer ten strengste verboden afvalstoffen te laten rondslingeren, te sluikstorten, te verbranden, te begraven e.d. op de werf en in de nabijheid van de werf, zelfs wanneer de eigenaar van het perceel hiervoor gebeurlijk de goedkeuring zou geven. Het is de Opdrachtnemer gedurende de werken ten strengste verboden om nieuwe lozingspunten te creëren (ook niet kortstondig!) van DWA - afvoer naar grachten, beken en/of rivieren.
- De Opdrachtnemer zal op de werf alle voorzorgsmaatregelen nemen ter voorkoming van grondverontreiniging door oliën of brandstoffen. In het veld opgestelde machines (o.a. bemalingspompen, groepen, e.d.) en voorraadtanks zijn met passende lekbeveiligingsconstructies uit te rusten (conform de VLAREM voorschriften). Geluid- en trillinghinder moet op de werf worden beperkt. Hiervoor wordt verwezen naar de richtlijn 2002/49/EG van het Europese Parlement en de Raad van 25 juni 2002. Dit impliceert onder meer dat de er aandacht wordt besteed aan de plaatsing van (bemalings)pompen en generatoren. De nodige maatregelen worden genomen om geluids- en trillinghinder te beperken. Voor het aangewende materieel is de richtlijn 2000/14/EG van het Europese Parlement en de Raad van 8 mei 2000 van toepassing. Buiten de werkuren zijn de Milieukwaliteitsnormen voor geluid in open lucht (LA95, 1hniveau), bijlage 2.2.1. van toepassing voor de niet vergunde inrichtingen (bemalingspompen, generatoren, pompen,…). Inbreuken hierop kunnen aanleiding geven tot het onmiddellijk stilleggen van de werf en onmiddellijke verwijdering van de werf van de verontreinigende toestellen en machines.
- Er mag geen lawaai worden gegenereerd dat meer dan 70 dBA bedraagt, tenzij specifiek toegelaten door de Opdrachtgever.

- Er mogen geen trillingen worden gegenereerd die schade toebrengen aan de naastliggende constructies.
- De Opdrachtnemer is verplicht op een selectieve wijze bouw- en wegenisonderdelen te slopen en op een gescheiden wijze te verzamelen en af te voeren, inclusief het op selectieve wijze inzamelen van afvalstoffen. De selectieve inzameling is minstens op elke werf te voorzien voor de volgende fracties:
  - gevaarlijk afval
  - schoon puin (niet verontreinigd)
  - metaal
  - restfractie

  De selectieve inzameling geschiedt in hiervoor geschikte containers en/of andere zakverpakkingen. Elke container of zakverpakking dient voorzien te worden van een duidelijk en blijvend opschrift. Gevaarlijk afval moet op wettelijke wijze worden opgeslagen en afgevoerd.
- Er moet door de Opdrachtnemer naar gestreefd worden de deelfracties van het puin en afval met volgende rangorde van prioriteiten te behandelen en/of te verwerken:
  1. rechtstreeks herbruik op de werf
  2. recyclagebedrijf
  3. sorteerbedrijf
  4. storten of verbranden
- De Opdrachtnemer staat in voor de selectieve afvoer van alle afvalstoffen en puin naar een erkend sorteer- en recyclagebedrijf of stortplaats. De Opdrachtnemer dient ter bewijsvoering een kopie van elke vervoerbon of stortbon aan de aanbesteder over te maken.
- De Opdrachtnemer dient prioritair voorrang te geven aan de toepassing van puingranulaten ter vervanging van primaire granulaten, voor zover deze beantwoorden aan de voorschriften van hoofdstuk 3 Materialen. Elke levering van puingranulaten dient gecertificeerd te worden door een keuringsattest afgeleverd door COPRO.
- Er geldt een verbod op het gebruik van pesticiden op minder dan 6 meter van het talud van het oppervlaktewater voor alle openbare diensten en voor alle commerciële activiteiten met uitzondering van de land- en tuinbouwactiviteiten. Dit is vastgelegd in het besluit houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden van 15 maart 2013 in artikel 3 (oplijsting van de terreintypes) en artikel 4 (bepaling van het verbod).

10 INCIDENTEN

10.1 MELDINGSPLICHT

Incidenten en onveilige situaties melden aan controlekamer of preventiedienst.

10.2 NOOD- EN RAMPENPLAN

WAARSCHUWINGSSIGNAAL

Onderbroken signaal, geen evacuatie nodig, bekijken wat men moet doen om evacuatie mogelijk te maken.

EVACUATIESIGNAAL

Eentonig signaal + evacuatie wordt omgeroepen via walkietalkies.

Onmiddellijk evacueren en zich begeven naar verzamelpunt (zie hieronder).

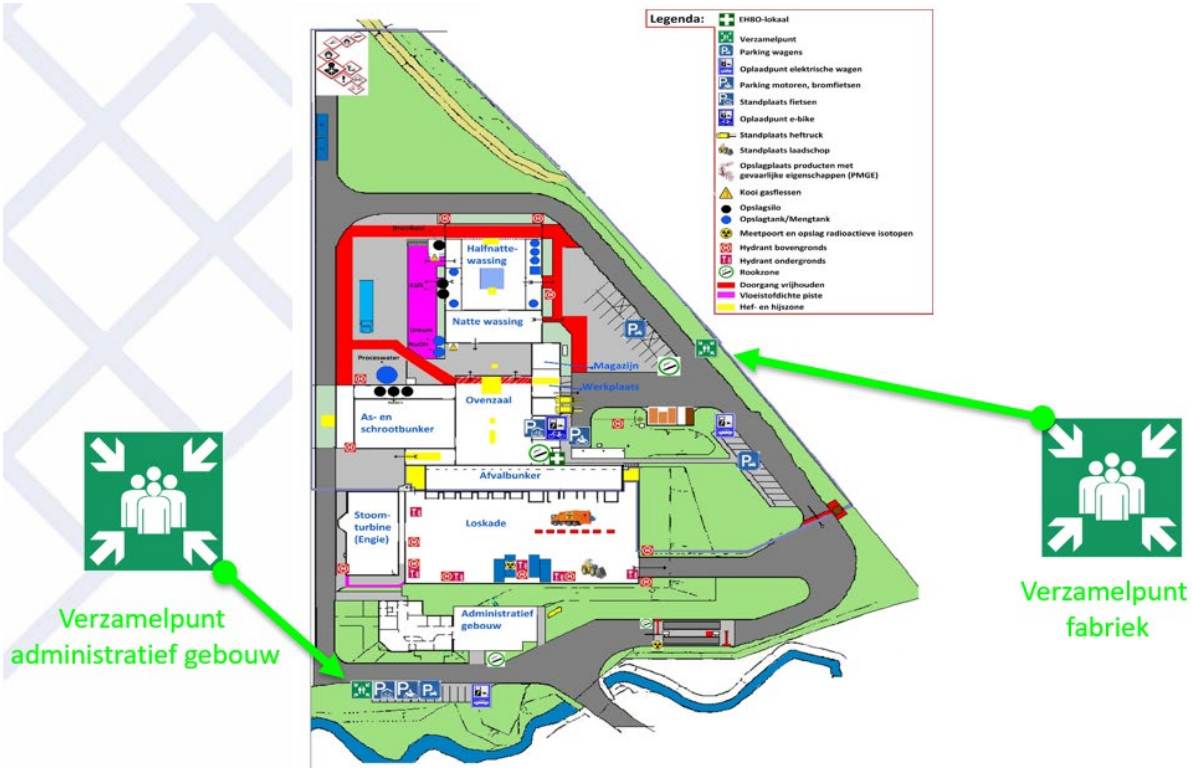

Je blijft er tot je toestemming krijgt om of terug aan het werk te gaan of om de site te verlaten.

10.3 ONGEVAL - EHBO

Elk ongeval moet verplicht gemeld worden aan de preventiedienst (met of zonder lichamelijke schade). Bij verzorging steeds een EHBO-bon invullen en bezorgen aan de preventiedienst.

10.4 BRAND

11 WERKEN TIJDENS DE STILSTAND

11.1 PERSONEEL

Voor de start van de werken wordt er een lijst met uitvoerend personeel en de coördinaten van de preventiedienst en arbeidsgeneeskundige dienst doorgestuurd naar ISVAG (Preventieadviseur: coördinaten zie lager).

Er is een individuele aan- en afmeldingsplicht, ingang enkel mogelijk via tourniquet en slagbomen door het scannen van een qr code. Deze qr wordt digitaal afgeleverd na het volgen van een veiligheidsopleiding op onsite.isvag.be.

"Check in at work" is verplicht tijdens de stilstand en is de verantwoordelijkheid van de contractor.

Verboden toegang voor contractoren: controlekamer, sociale ruimtes, burelen en magazijn ISVAG.

11.2 DAGELIJKS OVERLEG MOMENT

Tijdens de stilstand is er een dagelijks overlegmoment om 10h. Een Nederlandstalig vertegenwoordiger van de uitvoerder moet hierop aanwezig zijn.

Hier kunnen mogelijke interacties tussen de verschillende uitvoerders worden besproken zodat incidenten vermeden kunnen worden. Hier kunnen ook alle incidenten worden besproken.

De werkzaamheden worden overlopen zodat eventuele werkzaamheden die op in elkaars buurt gebeuren kunnen worden besproken.

11.3 EXTRA PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELLEN

Tijdens straalwerken is het dragen van een ffp3 masker verplicht in de ovenzaal, dit wordt met pictogrammen aangegeven en meegedeeld op de 10h vergadering.